



ה"ת 68742/11/21 - אור דיין נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בחיפה

ה"ת 68742-11-21 דיין
תיק חיצוני:

בפני
מבקש
נגד
משיבה
החלטה

כבוד השופטת, סגנית הנשיאה טל תדמור-זמיר
אור דיין
מדינת ישראל

בקשה להחזרת תפוס - רכב מסוג מאליו LT מ.ר 34-938-55 (להלן: "הרכב").

טענות הצדדים והעובדות הרלבנטיות

1. ביום 4.8.21 הוגש כנגד המבקש כתב אישום שמייחס לו 5 עבירות של סחר בסם מסוכן ועבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית (ת"פ 10180-08-21). בכתב האישום ביקשה המאשימה להכריז על המבקש כסוחר סמים ולהורות על חילוט רכוש שנתפס בחזקתו, לרבות הרכב, מכח סעיפים 36א(ב) ו-36א(א) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים").

2. ביום 29.11.21 הגיש המבקש בקשה להשבת הרכב התפוס. **המבקש** טוען כי הוא רכש את הרכב ביום 29.6.21, תוך נטילת הלוואה חודשית (מימון מלא מבנק איגוד), קרי, אין מדובר ברכוש שהושג בכספי העבירות. עוד טוען המבקש כי כתב האישום אינו מייחס לו שימוש ברכב לשם ביצוע העבירות וכי החזקת הרכב בחניון משטרתי גורמת לו נזק כלכלי.

3. **המשיבה** טוענת מנגד כי הרכב הינו פרי העבירות המיוחסות למבקש וכי הוא לא נרכש במימון מלא, אלא במימון חלקי והנאשם השלים סך של 18,000 ₪ במזומן, מבלי שהעיד על מקור הכספים. המשיבה מוסיפה וטוענת שבכוונתה לעתור לחילוט הרכב בסיום ההליך וכי המבקש ממילא נתון בתנאים מגבילים שאינם מאפשרים לו לנהוג ולכן לא ברור מדוע הוא עומד על שחרור הרכב. לכן המשיבה מתנגדת לבקשה.

4. בפתח הדין מיום 19.12.21 הצהירה המשיבה כי היא מוכנה להחזיר למבקש את הרכב, בכפוף להפקדת 30 אחוז משווי, לצד הוראה האוסרת דיספוזיציה, כפי שנהוג בפסיקה. המשיבה הפנתה לחומר החקירה, שמלמד כי לחשבונו של המבקש הועברו כספים ב"ביט" והמבקש לא נתן הסבר מספק לאותן העברות. בנסיבות אלה שבהן חשבון הבנק של המבקש "זוהם", טענה המשיבה, לא ניתן לעשות הפרדה בין כספי משכורתו הלגיטימיים, לכספים שהתקבלו



בביט ומקורם מיוחס לעבירות הסמים מושא כתב האישום ולכן יש לחשב את סך 30 האחוזים משווי הרכב הכולל (87,000 ₪) ולא מהחלק שהמבקש מימן בעצמו (18,000 ₪). עם זאת, המשיבה הצהירה כי תיאור להחזיר למבקש את הרכב, בכפוף להפקדת סך של 18,000 ₪, לצד איסור דיספוזיציה.

5. **המבקש** טען בדיון כי כלל לא מתקיים פוטנציאל חילוט בעניינו, שכן הרכב נרכש כחודש לפני ביצוע העבירות מושא כתב האישום ויש בידו להוכיח את המקור למימון הרכב (שכר עבודה, לצד ההלוואה שנטל, שמשולמת כעת על ידי בני המשפחה). לחילופין, טען המבקש, ככל שבית המשפט יורה על "חלופת תפיסה", הרי שיש לגזור את סכום ההפקדה מהחלק היחסי שהנאשם הוציא מכיסו (18,000 ₪) ולא משווי הכולל של הרכב.

דין

6. כעולה מכתב האישום ומטיעוני המשיבה, המשך החזקת הרכב דרוש לצורך הבטחת חילוטו העתידי, היה והמבקש יורשע בדיון.

כידוע, חילוט רכוש של מי שמורשע בעבירת סמים, יכול לנוע בין שני מסלולים: האחד מתמקד במעשה - העבירה ודורש זיקה בין הרכוש ובין ביצועה והשני מתמקד בעושה - העברין, בהיותו סוחר סמים. על פי החזקה הקבועה בסעיף 31(6) לפקודת הסמים (להלן: "**החזקה**"), כל רכושו של הנאשם יראה כרכוש שהושג בעבירת הסמים. המחוקק מניח זיקה בין רכושו של הנאשם ושל בני משפחתו, ובין העבירה, וזאת על רקע היותו סוחר סמים. אולם, בשל המורכבות של נתיב זה, הנאשם שהוא בגדר סוחר סמים יכול להתגונן בפני בקשת החילוט בדרכים שונות, על ידי הוכחת אמצעים חוקיים להשגת הרכוש, הוכחת עיתוי קבלת הרכוש של יותר מ-8 שנים טרם הגשת כתב האישום, או הוכחה שהרכוש שייך לזולתו (ראו ע"פ 5680/15 **סעיד נ' מדינת ישראל** (27.10.15)).

בשלב זה של ההליך די שיוצגו בפני בית המשפט ראיות לכאורה המצביעות על פוטנציאל חילוטו של הרכוש, בתום ההליך הפלילי (בש"פ 5769/12 **תמר מזרחי נ' מדינת ישראל** (20.8.12); ע"פ 7701/17 **אוקסנה סנדלר נ' מדינת ישראל** (23.10.17)) ובית המשפט אינו נדרש להכריע את גורלו של הרכב, וודאי שלא להתייחס להכרזה על המבקש כסוחר סמים.

7. נחזור לענייננו. לאחר שעיינתי בחומר החקירה מצאתי כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות למבקש. הראיות מוצאות ביטוי בדו"חות הפעולה ודו"חות התצפית של השוטרים שצפו על המבקש בעודו מבצע את עסקאות הסמים, בסרטונים שמתעדים את ביצוע העסקאות, בהודעותיהם של הלקוחות, שקנו את הסמים מהמבקש, בפלט פריקת הטלפון הנייד של המבקש ועוד. יתרה מזאת, עיון בתיק החקירה מעלה כי בדיון בבקשת המעצר ב"כ המבקש אף היא לא חלקה על קיומן של ראיות לכאורה וביקשה למקד את הדיון בשאלת שחרורו של המבקש לחלופת מעצר.

8. אשר לרכב - אין חולק כי הוא נרכש חודש לפני ביצוע העבירות מושא כתב האישום, קרי, בתוך התקופה



הנקובה בחזקה. היינו, יש לראותו כרכוש שהושג בעבירת הסמים. יתרה מזאת, חומר החקירה מלמד על העברות כספים לחשבונות של המבקש באמצעות יושומן "ביט" ולא ניתן לקבוע מסמרות, בשלב זה, בשאלה אם הרכב מומן באמצעים חוקיים אם לאו.

נתונים אלה, לצד קיומן של ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לנאשם, מובילים למסקנה כי ככל והמבקש יורשע, קיים פוטנציאל חילוט של הרכב.

9. ועדיין, בזאת לא די. בפסיקה נקבע כי אף כשקיים פוטנציאל חילוט, על בית המשפט לבחון אם ניתן להשיג את תכלית התפיסה בדרך של "חלופת תפיסה", קרי, אם ניתן להבטיח את מטרת התפיסה לצורך חילוט בתנאים שפגיעתם בזכות הקניין פחותה. נקבע כי מקום שבו ניתן למצוא נוסחת איזון נאותה, ראוי להחילה, תוך שחרור התפוס אגב קביעת תנאים מידתיים הולמים להגשמת תכלית משולבת של הגנה על האינטרס הציבורי ושמירה על זכויות הפרט (רע"פ 1792/99 גאלי נ' משטרת ישראל (10.6.99); בש"פ 7283/09 אשרף ריאן נ' מדינת ישראל (17.9.09); בש"פ 608/21 חאלד ג'ראבה נ' מדינת ישראל (10.2.21)).

בענייננו, הצדדים מסכימים כי ניתן להשיג את מטרת התפיסה בדרך של "חלופת תפיסה", ברם חלוקים בנוגע לסכום ההפקדה שיש לקבוע במסגרת אותה חלופה. המבקש טוען כי יש לגזור את סכום ההפקדה משווי החלק שהוא מימן בעצמו ברכישת הרכב ואילו המשיבה טוענת כי יש לגזור את סכום ההפקדה משווי הכולל של הרכב.

שאלה זו נדונה והוכרעה לאחרונה בבש"פ 2346/21 ראמי עמר נ' חברת מימון ישיר מקבוצת ישיר 2006 בע"מ (14.7.21). בית המשפט העליון קבע לצורך שחרור רכב תפוס יש לגזור את גובה ההפקדה משווי המלא של רכב, ואין הבדל לעניין זה בין רכב שתמורתו המלאה כבר שולמה ובין רכב המשמש כבטוחה כנגד הלוואה ששימשה לרכישתו. עם זאת, נקבע כי טרם קביעת גובה ההפקדה יש להתחשב בהיות הרכב משועבד ובכך שלא כל תמורתו שולמה.

10. כאמור, המשיבה הסכימה כי הרכב יוחזר למבקש בכפוף להפקדת סך של 18,000 ₪, שמהווה אך כ-20% משווי הרכב ואני סבורה כי עמדה זו לוקחת בחשבון את היות הרכב משועבד ואת העובדה שלא כל תמורתו שולמה.

סוף דבר

לאור כל האמור ומפאת החשש שעד הכרעת בית המשפט בהליך הפלילי יועבר הרכב לצד ג' ולא ניתן יהיה לחלטו, אני מורה כי הרכב יוחזר לידי המבקש, בכפוף למילוי התנאים שלהלן:

(א) ניתן בזאת צו האוסר כל דיספוזיציה ברכב מסוג מאליבו LT מ.ר. 34-938-55. הצו ירשם במשרד הרישוי כתנאי לשחרור הרכב.

(ב) המבקש יפקיד סך של 18,000 ₪ במזומן או בדרך של ערבות בנקאית בקופת בית המשפט להבטחת



חילוט הרכב בעתיד. ההפקדה מהווה תנאי לשחרורו של הרכב.

(ג) המבקש יחתום על התחייבות שלא לבצע כל דיספוזיציה ברכב אלא לשם חילוטו על ידי המדינה.

תיק המשטרה המצוי בלשכתי יוחזר למשטרה באמצעות מזכירות בית המשפט.

המזכירות תעביר העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ז טבת תשפ"ב, 21 דצמבר 2021, בהעדר
הצדדים.